

Aan de leden van de commissie BFE.

Betreft voorjaarsnota 2004.

Geachte leden,

Naar aanleiding van de behandeling van de voorjaarsnota 2004 in uw commissie van 19 mei 2004 zouden wij graag met u van gedachten wisselen over de invulling, die Provinciale staten geven in het dualistische systeem aan hun financiële bevoegdheden, zoals geformuleerd in de provinciewet en de in februari vastgestelde financiële verordeningen.

Als casus zouden wij daarvoor willen gebruiken de gang van zaken rond de budgettoekenning voor de intensivering van het collegebeleid, zoals verwoord in de brief van het college van 18 september 2003.

Om te voorkomen, dat de discussie niet goed te voeren zal zijn vanwege alle bedragen, die wellicht naar voren gebracht worden zenden wij u daarom alvast deze brief.

In de provinciewet staat geformuleerd (art. 193 ev.), dat de bevoegdheid tot het toekennen van budgetten toekomt aan provinciale staten. In de financiële verordening (statenstuk 2004-107) staat de gang van zaken omschreven rond het toekennen van budgetten in begroting en begrotingswijzigingen.

Nergens is geregeld, dat GS door middel van een brief budgetten toegekend kunnen krijgen. Wij constateren, dat er sinds de brief van 18 september geen begrotingswijzigingen zijn ingediend op grond waarvan PS kunnen besluiten aan GS een budget toe te kennen van € 10.025.000. Wel zijn sindsdien een aantal statenvoorstellen in PS goedgekeurd, waarin als dekking is verwezen naar deze brief.

Stel, dat wij de brief van 18 september wel kunnen beschouwen als een statenstuk, waarop impliciet in de begrotingsvergadering goedkeurend is beslist, dan constateren wij, dat, zoals het hoort, dat naast de lasten ook de baten zijn aangegeven in de vorm van de volgende dekkingsmiddelen:

Begrotingsruimte 2003	€ 2.834.000
Begrotingsruimte 2004	€ 3.328.000
Onttrekking saldireserve	€ 3.863.000.

Deze baten liggen derhalve vast. GS hebben niet de bevoegdheid om uit eigener beweging andere dekkingsmiddelen aan te wenden.

In de brief van 29 oktober 2003 is de resterende begrotingsruimte 2004 teruggebracht naar € 2.738.000. Daarop hebben wij in de begrotingsvergadering naar voren gebracht, dat er in het plaatje van de dekkingsmiddelen voor de intensivering van het collegeprogramma een gat was ontstaan. Op dat moment was er bijna 6 ton tekort.

In de 6^e begrotingswijziging is de vrije bestedingsruimte 2004 weer uitgebreid met 2,4 miljoen. Toen leek de dekking er dus weer te zijn.

In de beleidsrekening 2003 vermeldt het college, het volgende (blz 28).

“ Vervolgens bent u op 29 oktober geïnformeerd over de verslechterde begrotingsruimte 2003 (Onvoorzien) die uiteindelijk in de 6^e begrotingswijziging is uitgekomen op € 2.518.000. Dit resulteert in een bijdrage uit de saldireserve aan de intensiveringen van € 4.769.000.

Volledigheidshalve merken wij hierbij op, dat de intensiveringen voor € 2.738.000 worden gedekt uit de begrotingsruimte 2004, zoals aangekondigd in onze brief van 29 oktober 2003”

Het college lijkt hier de bedragen, zoals genoemd in de brief van 19 september 2003 als een soort communicerende vaten te beschouwen. Het toekennen van deze bedragen lijkt echter een exclusieve bevoegdheid van PS. Hoewel het voor ons raadselachtig is, waarom niet het gehele oorspronkelijke bedrag van de vrije bestedingsruimte 2003 is bestemd (er is immers geld genoeg over) was dit wel voor ons reden om bij de behandeling van het statenstuk 2004-120 op te merken, dat er weer dekking voor het voorstel ontbrak.

Ondanks, dat het college in de beleidsrekening 2003 melding heeft gemaakt van een bijdrage uit de saldireserve aan de intensiveringen van € 4.769.000, is dit bedrag is niet terug te vinden in het nieuwe dekkingsvoorstel in de voorjaarsnota 2004.

In de voorjaarsnota 2004 staat namelijk een nieuw dekkingsvoorstel (blz 52):

Verlaging krediet vrije bestedingsruimte 2004: € 3.328.000

Bijdrage saldireserve: € 6.697.000 (en geen 4.769.000)

Die dekking lijkt weer wel op die van de brief van 18 september 2003, omdat inmiddels het overschot 2003 is gestort in de saldireserve en wordt weer het verhaal uit de jaarrekening 2003 herroepen. Waarom is ons niet echt duidelijk.

Alleen vermoeden wij, dat er in de saldireserve onvoldoende middelen aanwezig zijn. Even los van de discussie of alle gelden in die reserve vrij besteedbaar zijn.

Wij berekenen de omvang van de saldireserve als volgt: In de saldireserve zit ultimo 2003 € 6.800.000. Daar komt bij 5,5 miljoen overschot 2003. Daarvan is reeds 2,1 miljoen bestemd vanwege overheveling. Resteert daardoor 3,4 miljoen. Totaal zit er nu dus in de reserve: € 10.200.000.

Het college stelt voor in de voorjaarsnota om € 6.800.000 uit de saldireserve te bestemmen ter dekking van het voorziene structurele tekort in 2007 en 2008.

Resteert daardoor 3,4 miljoen. Dat is onvoldoende ter dekking van de intensivering collegeprogramma.

Het college doet daarom in dezelfde nota een tweede dekkingsvoorstel op bladzijde 55:

Daar is de dekking als volgt:

Uit ombuigingen: € 2.934.000

Uit overschot 2004: € 7.091.000

Het is voor ons volstrekt onduidelijk wat PS nu verondersteld wordt te beslissen. Immers nog altijd ontbreekt een begrotingswijziging, terwijl al wel tot uitvoering wordt overgegaan.

Wij vinden het buitengewoon lastig om als relatief financiële leken, wijs te moeten worden uit deze gang van zaken en kunnen daarom onvoldoende invulling geven aan de bevoegdheid van PS als het gaat om toekenning van financiële middelen en de controle betreffende de besteding van gelden.

Verder vrezen wij, dat de collegevoorstellen leiden tot een te verwachten structureel tekort in de jaren na 2006. Dat wordt gemaskeerd door een uitputting van de saldireserve in twee jaar. Eigenlijk is onaanvaardbaar, dat structurele uitgaven worden gedekt met eenmalige middelen. We moeten niet vergeten, dat dan al wel de opcenten extra zijn verhoogd en de

bezuinigingsvoorstellen moeten zijn uitgevoerd. De staten krijgen in de nieuwe statenperiode het gat, dat wij nu veroorzaken, daardoor moeilijker dicht.

Daar komt nog bij, dat PS zichzelf enigszins in de problemen heeft gebracht door de winstuitkering van Essent voor 3 miljoen structureel te gaan ramen, terwijl PS enige tijd geleden besloten heeft om de aandelen, op grond waarvan wij deze winstuitkering krijgen, in te zetten voor de financiering van een snelle verbinding van Groningen naar Amsterdam.

Verkoop van deze aandelen leidt dan direct tot een structureel tekort van 3 miljoen.

Wij verzoeken u om deze brief mee te nemen bij de discussie over de voorjaarsnota 2004 op 19 mei 2004.

Met vriendelijke groeten,

Namens de fractie van GroenLinks

Fer Harleman

Jan Langenkamp.